

ИЗВЈЕШТАЈ

о проведеној активности "Безбједна возња у зимским условима 2015"

У периоду од **02.11. – 27.11.2015.** године Ауто – мото савез РС заједно са ауто мото друштвима, и у сарадњи са Министарством саобраћаја и веза, Агенцијом за безбједност саобраћаја и Министарством унутрашњих послова Републике Српске реализовао је традиционалну активност превентивне контроле исправности уређаја на моторним возилима и њихове припремљености за возњу у зимским условима. Активност носи назив **„БЕЗБЈЕДНА ВОЖЊА У ЗИМСКИМ УСЛОВИМА“**.

Циљ ове активности је повећање укупног степена безбједности у саобраћају и смањење броја саобраћајних незгода које настају због неправилне припреме моторних возила за зимске услове возње и начина возње у зимским условима.

Активност се обављала на одређеним локацијама (пунктовима) која су формирала АМД у сарадњи са припадницима саобраћајне полиције (МУП РС) на подручју Републике Српске.

У току трајања активности на возилима је вршена контрола: **расхладне течности, квалитета вискозитета кочионе течности, дубине газећег слоја пнеуматика, свјетлосно сигналних уређаја, уређаја за брисање вјетробрана, те контрола опреме и прибора коју треба да посједују возачи на основу правилника. Поред наведених уређаја контролисана је и исправност плинских инсталација на возилима која се погоне на плин помоћу посебног уређаја који детектује цурење плина. На појединим локацијама је вршена и контрола исправности амортизера на возилима, на специјалном мобилном уређају за испитивње амортизера.** Такође, возачима је подјељено 5000 брошура у којима је објашњен начин возње у зимским условима и припрема возила за зимске услове возње који су заједнички израдили АМС РС, Министарство саобраћаја и веза и Министарство унутрашњих послова Републике Српске. Поред брошуре возачима у току трајања акције вршена је замјена сијалица различитих врста на лицу мјеста.

Контрола урађаја на возилима и њихове припремљености за зимске услове возње обављала се методом случајног одабира.

Контролом су обухваћена укупно 733 возила, тако да узорак није репрезентативан. У току трајања активности на возилима на којима су утврђене неисправности вршило се бесплатно отклањање кварова на свјетлосно – сигналним уређајима и уређајима за брисање вјетробрана, (замјена сијалица, замјена метлица брисача, подешавање свјетала).

Власници возила имали су могућност да у сједиштима АМД –а у Републици Српској такође у наведеном периоду изврше контролу припремљености возила за зимске услове возње.

Просјечна старост контролисаних возила износи 16,22 година.

Слика 1. и 2. Провођење превентивне активности на терену

Ауто - мото савез Републике Српске је у току трајања активности возаче упознавао и медијском кампањом тј. путем средстава информисања, са адекватном припремом возила за зимске услове и на који начин да што безбједније учествују у вожњи у зимском периоду.

Табела 1. Приказ утврђених недостатака на уређајима возила по локацијама

АМД	свјетлосна сигнализација	брисачи	раскладна течност	кочиона течност	пнеуматици	опрема	оправке
Балкана М. Град	3	1	5	14	3	0	3
Вишеград	2	2	3	нп	1	0	2
Власеница	3	0	3	8	8	1	3
Градишка	4	1	4	7	5	0	4
Дервента	15	0	7	14	6	2	12
Добој	6	0	2	12	6	1	6
Дринић	2	0	5	11	4	0	2
К. Дубица	2	0	3	3	3	0	2
Крајина Бања Лука	13	3	4	30	14	2	10
Лакташи	2	2	0	3	2	0	2
Милићи	1	0	5	12	5	1	1
Невесиње	4	0	5	нп	5	0	0
Оптима Модрича	3	0	2	10	6	2	3
Осмаци	0	0	3	нп	1	0	0
Приједор	2	0	1	8	2	1	2
Прњавор	5	1	5	10	3	0	5
Рибник	2	0	3	8	2	3	2
Рогатица	8	2	5	5	3	0	8
Семафор Зворник	1	0	3	11	4	0	1
Сигурност Бијељина	4	0	3	9	4	2	4
Србац	4	1	2	5	2	1	4
Сребреница	4	0	7	8	6	0	4
Теслић	2	2	5	нп	7	0	2
Уна Нови Град	2	0	5	6	7	1	2
Фоча	3	0	1	нп	4	0	3
Херцеговина Требиње	4	2	2	2	4	1	2
Шамац	2	0	5	9	3	0	2
Шипово	4	0	4	10	4	0	4
	107	17	102	215	124	18	95

Анализом резултата утврђено је да код 14,60 % контролисаних возила свјетлосно сигнални уређаји не испуњавају захтјеве за безбједно учешће у саобраћају, а нарочито у зимском периоду. Дубина газећег слоја пнеуматика није задовољавајућа код 16,92 % возила. Систем за брисање вјетробрана (брисач вјетробрана) није био исправан код 2,32 % возила од укупног броја контролисаних возила. У периоду када се проводила активност 2,46 % возила није посједовало обавезну опрему возила која је прописана на основу Правилника о димензијама укупној маси и осовинском оптерећењу возила, о уређајима и опреми коју морају да имају возила и основним

условима које морају да испуњавају уређаји и опрема у саобраћају на путевима. У овом периоду напомињали смо возаче и на законску обавезу посједовања зимске опреме у периоду од 15. новембра ове до 15. априла следеће године.

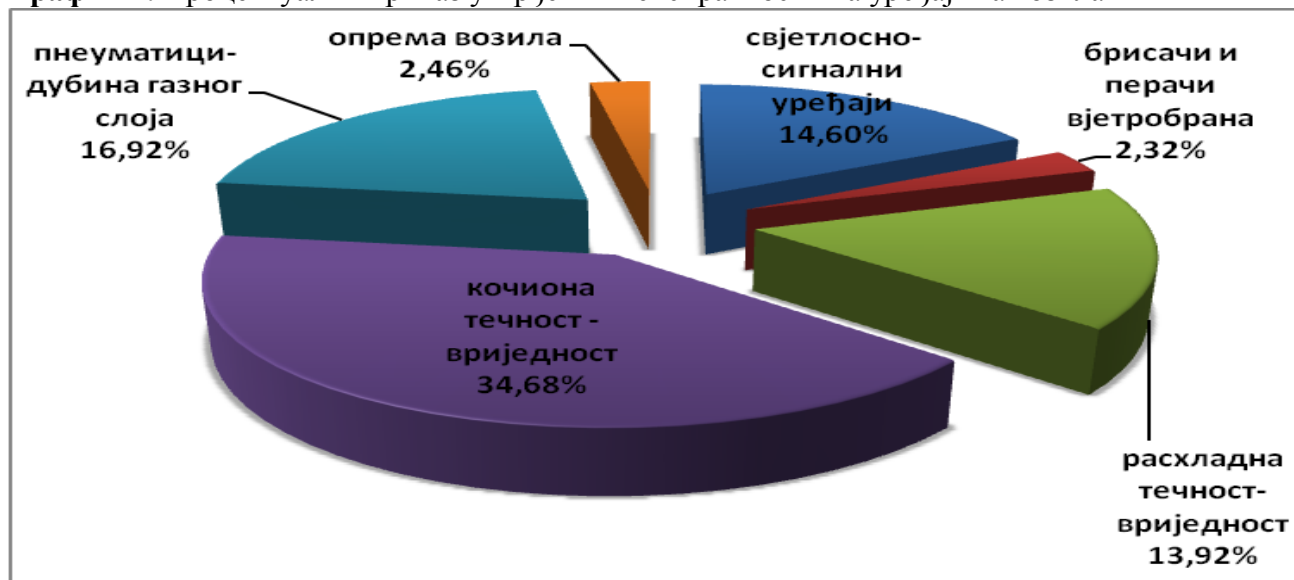
Од укупног броја контролисаних возила код којих је провјеравана вриједност расхладне течности, код 13,92 % није имала задовољавајућу вриједност. Незадовољавајућа вриједност кочионе течности евидентирана је код 34,68 % контролисаних возила од броја контролисаних возила код којих је провјеравана. Треба напоменути да провјера кочионе течности није вршена на неколико пунктова због недостатка контролног уређаја.

Након што су утврђене неисправности на возилима извршено је 95 интервенција при чему су отклоњене неисправности свјетлосно сигналних уређаја на 86 возила, док је на 9 возила отклоњена неисправност уређаја за брисање вјетробрана.

Табела 2. Приказ утврђених недостатака на уређајима возила и отклоњене неисправности

	Уређаји и опрема на возилима						отклоњене неисправности		број контролисаних возила	просјечна старост
	свјетлосно-сигнални уређаји	брисачи и перачи вјетробрана	расхладна течност-вриједност	кочиона течност - вриједност	пнеуматици-дубина газног слоја	опрема возила	свјетлосно-сигнални уређаји	брисачи		
број возила	107	17	102	215	124	18	86	9	733	16,22
%	14,60	2,32	13,92	34,68	16,92	2,46	12,96			

График 1. Процентуални приказ утврђених неисправности на уређајима возила

Табела 2. Приказ броја контролисаних возила и просјечне старости по АМД

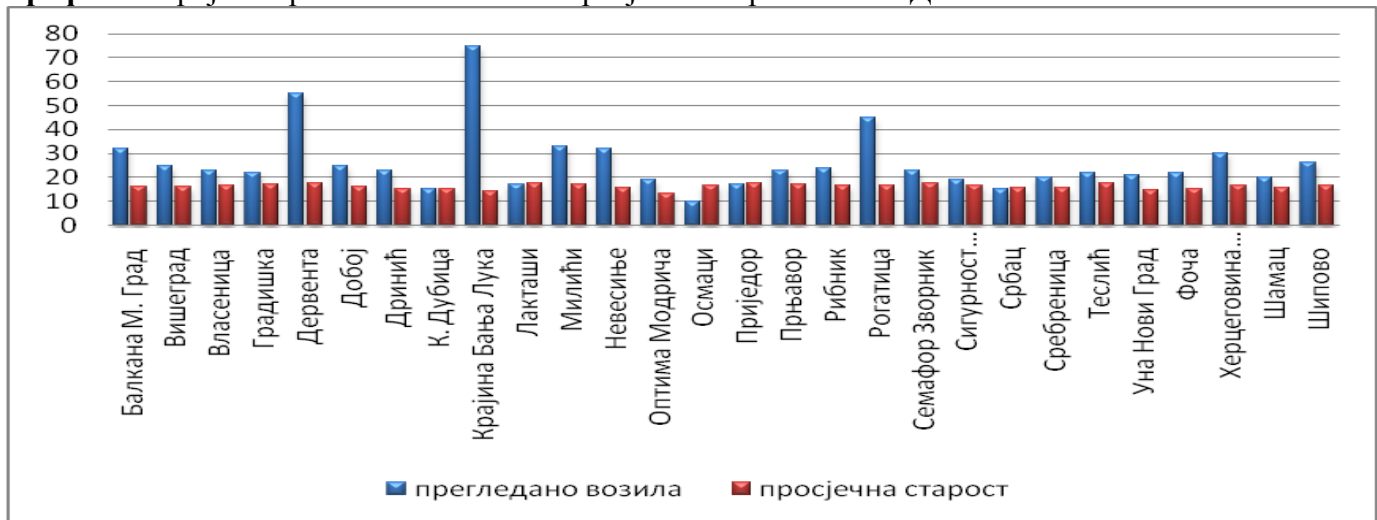
рбр	АМД	прегледано возила	просјечна старост (година)
1.	Балкана М. Град	32	16.3
2.	Вишеград	25	15.9
3.	Власеница	23	16.8
4.	Градишка	22	16.9
5.	Дервента	55	17.7
6.	Добој	25	16.1
7.	Дринић	23	15.2
8.	К. Дубица	15	15.3
9.	Крајина Бања Лука	75	14.2
10.	Лакташи	17	17.4
11.	Милићи	33	16.9
12.	Невесиње	32	15.6
13.	Оптима Модрича	19	13.2
14.	Осмаци	10	16.6
15.	Приједор	17	17.8
16.	Прњавор	23	17.1
17.	Рибник	24	16.5
18.	Рогатица	45	16.8
19.	Семафор Зворник	23	17.4
20.	Сигурност Бијељина	19	16.8
21.	Србац	15	15.8
22.	Сребреница	20	15.5
23.	Теслић	22	17.4
24.	Уна Нови Град	21	14.8
25.	Фоча	22	15.2
26.	Херцеговина Требиње	30	16.7
27.	Шамац	20	15.8
28.	Шипово	26	16.4
		733	16,22

Из табеле 2. видимо да су на терену укупно прегледана **733** возила, просјечне старости **16,22** године, као и колико је укупно возила прегледано на свакој појединачној локацији. Потребно је напоменути да су лоши временски услови на пар локација онемогућили преглед возила те самим тим узорак је утолико мањи.

Слике 3. и 4. Преглед вриједности расхладне течности и исправности свјетлосне сигнализације

График 2. Број контролисаних возила и просјечна старост по АМД

Поред техничке исправности возила вршена је и провјера исправности амортизера на возилима. Ауто мото савез РС је набавио уређај за испитивање амортизера, који представљају значајан елемент стабилности возила и безбједније вожње. На уређају за амортизере у оквиру ове активности прегледано је укупно **90** возила и добијени су следећи резултати:

- код **52** возила (**57,78 %**) утврђено је да су сви амортизери у добром стању те да није потребна замјена;
- код **11** возила (**12,22 %**) утврђено је да је бар један амортизер истрошен **око 50 %**, те да је потребна замјена у скорије вријеме;
- код **27** возила (**30,00 %**) утврђено је да је истрошеност бар једног амортизера **преко 70 %**, те да је замјена тих амортизера **ОБАВЕЗНА**.

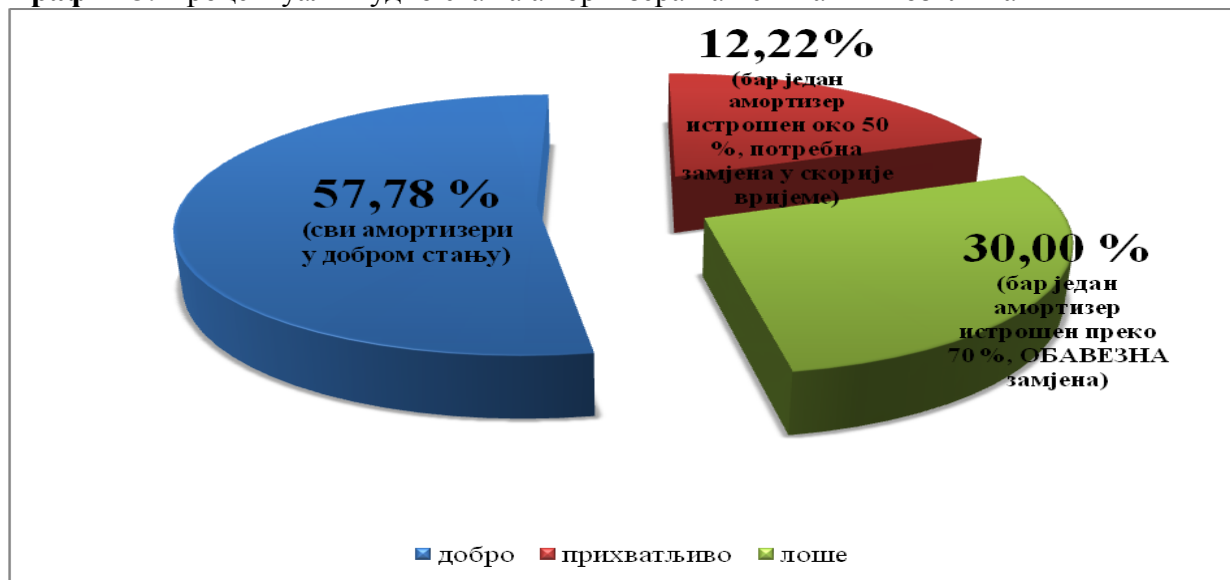
Поред истрошености амортизера, неисправношћу се такође сматра и када разлика између амортизера на истој осовини износи више од 25 процената, што је такође уврштено у наведене податке.

Потребно је напоменути да је у случају неисправности једног амортизера, ипак потребно промјенити оба амортизера на истој осовини, како би силе које дјелују на оба точка биле једнаке.

Слика 5. и слика 6. Уређај за испитивање амортизера и контрола плинске инсталације

График 3. Процентуални удио стања амортизера на испитаним возилима

Преглед плинске инсталације је извршен на 38 возила, од чега је код 10 возила утврђено да постоји цурење плина на појединим спојевима, док је код 28 возила инсталација била у потпуности исправна. Возачима је скренута пажња на то да обавезно посјете сервис и уклоне утврђени проблем.

Упоређујући податке из прошлогодишње акције са добијеним подацима из проведене активности током ове године може се закључити да је процентуални однос појединих параметара који не испуњавају услове, а били су предмет ове контроле на приближно истом нивоу. Посебно забрињава висок проценат незадовољавајућег квалитета кочионе течности, који може довести до отказивања кочионог система и узроковања саобраћајне незгоде.

Ауто-мото савез Републике Српске преко ауто мото друштава омогућио је свим заинтересованим возачима да изврше контролу параметара који су битни за безбједно учешће у саобраћају у току зимских услова вожње. Такође, путем летака и средстава информисања вршен је утицај на свијест возача како би безбједно учествовали у саобраћају у зимском периоду.